

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом по Комунальному закладу
«Русько-Тишківський ліцей
Циркунівської сільської ради
Харківської області»
від 09.06.2023 № 36

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

**КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «РУСЬКО -ТИШКІВСЬКИЙ ЛІЦЕЙ
ЦИРКУНІВСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ»**

II СТУПЕНЯ

НА 2022/2023 НАВЧАЛЬНИЙ РІК ДЛЯ 5 КЛАСУ

НА 2023/2024 НАВЧАЛЬНИЙ РІК ДЛЯ 5-6 КЛАСІВ

НА 2024/2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК ДЛЯ 5-7 КЛАСІВ

НА 2025/2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК ДЛЯ 5-8 КЛАСІВ

НА 2026/2027 НАВЧАЛЬНИЙ РІК ДЛЯ 5-9 КЛАСІВ

ПОГОДЖЕНО

на засіданні педагогічної ради
Комунального закладу «Русько-
Тишківський ліцей Циркунівської
сільської ради Харківської області
протокол від 09.06.2023 № 10
Голова педагогічної ради
_____ І.М. Сухіцька

**Загальні положення освітньої програми
Комунального закладу «Русько-Тишківський ліцей
Циркунівської сільської ради Харківської області II ступеня**

Освітня програма розроблена на основі Державного стандарту базової середньої освіти (далі – Державний стандарт), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, відповідно з Типовими освітніми програмами закладів загальної середньої освіти II ступеня, затвердженими наказом Міністерства освіти і науки України від 19.02.2021 № 235.

Освітня програма визначає:

вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою базової середньої освіти;

загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання.

Освітня програма включає:

варіанти типових навчальних планів;

перелік модельних навчальних програм;

рекомендовані форми організації освітнього процесу;

опис інструментарію оцінювання.

Під час розроблення Освітньої програми враховано гарантовані державою права щодо академічної, організаційної, фінансової і кадрової автономії закладу освіти, а також права педагогічних працівників на академічну свободу.

Відповідно до Закону України «Про освіту» метою повної загальної середньої освіти є всебічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності. Досягнення цієї мети забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.

Освітня програма закладу загальної середньої освіти, розроблена на основі Типової освітньої програми, відповідно до частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»:

відповідає структурі Типової освітньої програми та визначеним нею вимогам до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою закладу освіти;

визначає (в обсязі не меншому ніж встановлено Типовою освітньою програмою) загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі та циклі базового предметного навчання (в годинах), його розподіл між освітніми галузями за роками навчання;

містить навчальний план, що ґрунтується на одному з варіантів типових навчальних планів Типової освітньої програми і може передбачати перерозподіл годин (у визначеному обсязі) між обов'язковими для вивчення навчальними

предметами (крім української мови та фізичної культури) певної освітньої галузі, які можуть вивчатися окремо та/або інтегровано з іншими навчальними предметами;

містить перелік модельних навчальних програм, що використовуються закладом освіти в освітньому процесі, в обсязі не меншому, ніж встановлено відповідними модельними навчальними програмами;

опис форм організації освітнього процесу та інструментарію оцінювання.

Освітня програма закладу освіти містить інші складники, що враховують специфіку та особливості освітньої діяльності закладу освіти.

1. Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за освітньою програмою

Навчання за освітньою програмою базової середньої освіти можуть розпочинати учні, які на момент зарахування (переведення) до закладу загальної середньої освіти досягли результатів навчання, визначених у Державному стандарті початкової освіти, що підтверджено відповідним документом (свідоцтвом досягнень, свідоцтвом про здобуття початкової освіти).

У разі відсутності результатів річного оцінювання з будь-яких предметів та/або державної підсумкової атестації за рівень початкової освіти учні повинні пройти відповідне оцінювання упродовж першого семестру навчального року.

Для проведення оцінювання наказом керівника закладу освіти створюється комісія, затверджується її склад (голова та члени комісії), а також графік проведення оцінювання та перелік завдань з навчальних предметів.

Протокол оцінювання рівня навчальних досягнень складається за формою згідно з додатком 2 до Положення про індивідуальну форму здобуття загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12 січня 2016 року № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 липня 2019 року № 955), зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314.

2. Загальний обсяг навчального навантаження на адаптаційному циклі базової середньої освіти та циклі базового предметного навчання базової середньої освіти, його розподіл між освітніми галузями за роками навчання

Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 5-6 класів (адаптаційний цикл базової середньої освіти) та 7-9 класів (цикл базового предметного навчання базової середньої освіти) закладу загальної середньої освіти сформовано для:

- закладів з навчанням українською мовою (додаток 1);
- класів (груп) з навчанням мовою корінного народу або національної меншини чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини (додаток 2).

Розподіл навчального навантаження здійснено за освітніми галузями та роками навчання.

Рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин за освітніми галузями та роками навчання визначено відповідно до базових навчальних планів (додаток 23 Державного стандарту).

3. Типові навчальні плани

Типові навчальні плани (додатки 3, 4) містять:

- орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів;
- рекомендований розподіл навчального навантаження за роками навчання між навчальними предметами (інтегрованими курсами), обов'язковими для вивчення;
- додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять.

Заклад освіти визначає перелік навчальних предметів та/або інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі, а також предмети/курси варіативного освітнього компоненту з урахуванням освітніх потреб учнів, що відображається у навчальному плані освітньої програми закладу освіти.

Навчальне навантаження у типових навчальних планах орієнтоване на «рекомендований» навчальний час, визначений базовим навчальним планом Державного стандарту для вивчення певної освітньої галузі на адаптаційному та предметному циклах навчання базової середньої освіти.

Кількість навчальних годин на *вивчення інтегрованих курсів* заклад освіти визначає самостійно з урахуванням навчального навантаження на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, визначає заклад освіти в межах заданого діапазону «мінімального» та «максимального» навчального навантаження.

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі заклад освіти може зменшувати, включно до мінімального показника.

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у кожній освітній галузі може бути перерозподілена закладом освіти між освітніми компонентами цієї освітньої галузі або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти (незалежно від освітньої галузі).

Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі заклад освіти може збільшувати, включно до максимального показника, з урахуванням перерозподілу різниці між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин інших освітніх галузей.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані на вивчення *вибіркових освітніх компонентів*, не включається до максимального показника навчального навантаження, передбаченого на ту чи іншу освітню галузь.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад загальної середньої освіти

розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей у навчальному плані закладу загальної середньої освіти не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

4. Модельні навчальні програми

Модельна навчальна програма - документ, що визначає орієнтовну послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів, зміст навчального предмета, інтегрованого курсу та види навчальної діяльності учнів, рекомендований для використання в освітньому процесі в порядку, визначеному законодавством.

Модельні навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6 класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи).

Поданий у додатку 5 перелік модельних навчальних програм є базовим і може бути доповнений іншими модельними навчальними програмами, які отримують гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», шляхом внесення змін до цієї Типової освітньої програми в установленому порядку.

Спираючись на модельні навчальні програми, заклад освіти може розробляти навчальні програми предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів, що мають містити опис результатів навчання в обсязі не меншому, ніж визначено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами. Формування змісту навчальних предметів, білінгвальних курсів, інтегрованих курсів може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей, однієї освітньої галузі або її окремих складників.

Навчальні програми, що розроблені на основі модельних навчальних програм, затверджуються педагогічною радою закладу освіти.

5. Рекомендовані форми організації освітнього процесу

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб.

У рамках академічної свободи форми організації освітнього процесу визначаються педагогічною радою закладу освіти та відображаються в освітній програмі закладу освіти. Вибір форм залежить від наявності необхідних ресурсів

(матеріально-технічного, кадрового, навчально-методичного, інформаційного забезпечення освітньої діяльності тощо), а також форм здобуття освіти.

За потреби заклад освіти може організувати здобуття освіти за індивідуальною освітньою траєкторією. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується з урахуванням необхідних для цього ресурсів, наявних у закладу (закладів) освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності, зокрема тих, що забезпечують здобуття освіти за мережевою формою здобуття освіти. Індивідуальна освітня траєкторія учня реалізується на підставі індивідуальної програми розвитку, індивідуального навчального плану, що розробляється педагогічними працівниками у взаємодії з учнем та/або його батьками, схвалюється педагогічною радою закладу освіти, затверджується його керівником та підписується батьками.

З метою належної організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти формуються класи та/або групи, зокрема спеціальні, інклюзивні, з дистанційною, вечірньою формою здобуття освіти, з навчанням мовою корінного народу чи національної меншини України поряд із державною мовою.

6. Опис інструментарію оцінювання

Оцінюванню підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти може прийняти рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента.

Оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту здійснюється шляхом державної підсумкової атестації.

Оцінювання результатів навчання учнів має бути зорієнтованим на ключові компетентності і наскрізні вміння та вимоги до обов'язкових результатів навчання у відповідній освітній галузі, визначені Державним стандартом.

Встановлення відповідності між вимогами до результатів навчання учнів, визначеними Державним стандартом, та показниками їх вимірювання здійснюється відповідно до системи та загальних критеріїв оцінювання результатів навчання учнів, визначених Міністерством освіти і науки України.

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є: поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання та державна підсумкова атестація.

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку. Поточне та підсумкове оцінювання результатів

Загальний обсяг навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік															
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас			8 клас			9 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	11	10	13	11	10	13	10	9	12	10	8	12	10	8	12
	на рік	385	350	455	385	350	455	350	315	420	350	280	420	350	280	420
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	7	5	4	7
	на рік	175	140	210	175	140	210	175	140	210	175	140	245	175	140	245

Природнича	на тиждень	2	1,5	3	4	2	5	7,5	7	9	8,5	8	10	9,5	8	11
	на рік	70	52,5	105	140	70	175	262,5	245	315	297,5	280	350	332,5	280	385
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3	1,5	1	3	1,5	1	3	1,5	1	3
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105	52,5	35	105	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	2	2	1,5	3	2	1,5	3	3	2	3	3	2	3
	на рік	35	35	70	70	52,5	105	70	52,5	105	105	70	105	105	70	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	3	1	1	2	1	1	2	1	1	2
	на рік	70	35	105	70	35	105	35	35	70	35	35	70	35	35	70
Інформатична	на тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2	2	1	2	2	1,5	3	1,5	1,5	3
	на рік	52,5	35	70	52,5	35	70	70	35	70	70	52,5	105	52,5	52,5	105
Мистецька	на тиждень	2	1	3	2	1	3	2	1	3	1	1	2	1	1	2
	на рік	70	35	105	70	35	105	70	35	105	35	35	70	35	35	70

Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Усього	на тиждень	29			32			34			35			35,5		
	на рік	1015			1120			1190			1225			1242,5		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	2			2			1			1			0,5		
	на рік	70			70			35			35			17,5		
Загальнорічна кількість	на тиждень	31			34			35			36			36		

навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на рік	1085			1190			1225			1260			1260		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			31			32			33			33		
	на рік	980			1085			1120			1155			1155		

Додаток 2

Загальний обсяг навчального навантаження для класів з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з державною мовою чи з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень та рік															
	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас			7 клас			8 клас			9 клас		
		рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне	рекомендоване	мінімальне	максимальне
Мовно-літературна	на тиждень	11,5	11	13	11,5	11	13	10,5	10	12	10,5	8	12	10,5	8	12
	на рік	402,5	385	455	402,5	385	455	367,5	350	420	367,5	280	420	367,5	280	420
Математична	на тиждень	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6	5	4	6
	на рік	175	140	210	175	140	210	175	140	210	175	140	210	175	140	210
Природнична	на тиждень	2	1,5	3	4	2	5	7,5	7	9	8,5	8	10	9,5	8	10

	на рік	70	52,5	105	140	70	175	262,5	245	315	297,5	280	350	332,5	280	350
Соціальна і здоров'язбережувальна	на тиждень	1	1	3	1	1	3	1	1	3	1	1	3	1	1	3
	на рік	35	35	105	35	35	105	35	35	105	35	35	105	35	35	105
Громадянська та історична	на тиждень	1	1	3	2	1,5	3	2	1,5	3	3	2	3	3	2	3
	на рік	35	35	105	70	52,5	105	70	52,5	105	105	70	105	105	70	105
Технологічна	на тиждень	2	1	3	2	1	2	1	1	3	1	1	3	1	1	3
	на рік	70	35	105	70	35	70	35	35	105	35	35	105	35	35	105
Інформатична	на тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3	2	1	2	2	1,5	2	1,5	1,5	2
	на рік	52,5	35	105	52,5	35	105	70	35	70	70	52,5	70	52,5	52,5	70
Мистецька	на тиждень	2	1	2	2	1	2	2	1	3	1	1	3	1	1	2
	на рік	70	35	70	70	35	70	70	35	105	35	35	105	35	35	70
Фізична культура	на тиждень	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	на рік	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105	105
Усього	на тиждень	29			32			34			35			35,5		
	на рік	1015			1120			1190			1225			1242,5		

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	на тиждень	2			2			1			1			0,5		
	на рік	70			70			35			35			17,5		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	на тиждень	31			34			35			36			36		
	на рік	1085			1190			1225			1260			1260		
Гранично допустиме річне навантаження учнів	на тиждень	28			31			32			33			33		
	на рік	980			1085			1120			1155			1155		

Типовий навчальний план для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Загальні коментарі до плану та питання міжгалузевої інтеграції

1. Кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу освіти відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

2. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

3. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі визначається закладом освіти самостійно у межах заданого діапазону (додаток 1).

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у кожній освітній галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, може бути перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі, або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані закладу освіти на вивчення вибірових освітніх компонентів, не включається до максимального показника, виділеного на ту чи іншу освітню галузь.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

Додаткові години для вивчення навчальних предметів, інтегрованих курсів, курсів за вибором, через які реалізуються освітні галузі, проведення індивідуальних консультацій та групових занять заклад освіти розподіляє самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальні освітні потреби учнів, що відображається в освітній програмі закладу.

4. У закладах загальної середньої освіти можуть запроваджуватися як галузеві, так і міжгалузеві навчальні предмети (інтегровані курси), формування змісту яких може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей або окремих їх складників. Ці навчальні предмети (інтегровані курси) вивчаються за модельними навчальними програмами (додаток 5) або за навчальними програмами, затвердженими педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів в обсязі не меншому, ніж передбачено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначається закладом освіти самостійно з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

5. Заклад освіти може планувати вивчення певного предмета або курсу концентровано. Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Освітня галузь	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах					Орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів
		5	6	7	8	9	
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	3	3	3	Міжгалузеві інтегровані курси* Робототехніка. 5-9 клас STEM. 5-9 клас Драматургія і театр. 5-9 клас Фізика та основи техніки. 7-9 клас Економіка і право. 9 клас Включаються до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти у межах загальної кількості годин, визначених типовим навчальним планом *Кількість навчальних годин на вивчення міжгалузевих інтегрованих курсів визначає заклад освіти з урахуванням навчального
	Українська література	2	2	2	2	2	
	Зарубіжна література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
	Іноземна мова	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	

Друга іноземна мова (не менше двох годин на тиждень) включається до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти як вибірковий освітній компонент за рахунок перерозподілу навчальних годин інших освітніх галузей

Інтегровані курси*

Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5-9 клас

Інтегрований курс української мови та літератури. 5-9 клас

Інтегрований мовно-літературний курс (українська мова, українська та зарубіжні літератури). 5-9 клас

		*Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначає заклад освіти з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети					навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети
Довідково							
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Мовно-літературна»:							
рекомендована		11	11	10	10	10	
мінімальна		10	10	9	8	8	
максимальна		13	13	12	12	12	
Резерв навчальних годин (різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин) освітньої галузі «Мовно-літературна»		1	1	1	2	2	
Математична	Математика	5	5	-	-	-	
	Алгебра	-	-	3	3	3	
	Геометрія	-	-	2	2	2	
	Інтегрований курс* Математика. 7-9 клас.						
Довідково							
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Математична»:							
рекомендована		5	5	5	5	5	
мінімальна		4	4	4	4	4	
максимальна		6	6	6	7	7	
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Математична»		1	1	1	1	1	
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»*/ Інтегрований курс «Довкілля»*	2	2	-	-	-	
	Біологія	-	-	2,5	2,5	2,5	
	Географія	-	2	2	2	1,5	
	Фізика	-	-	2	2	3	

	Хімія	-	-	1	2	2,5	
	Інтегрований курс* Природничі науки. 5-9 клас *До навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається або інтегрований курс «Пізнаємо природу» або інтегрований курс «Довкілля»						
Довідково							
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Природника»:							
	рекомендована	2	4	7,5	8,5	9,5	
	мінімальна	1,5	2	7	8	8	
	максимальна	3	5	9	10	11	
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Природника»		0,5	2	0,5	0,5	1,5	
Соціальна і здоров'язберезувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	1	1	1,5	1	0,5	
	Етика* / Культура добросусідства* / Інші курси морального спрямування*	0,5	0,5	-	-	-	
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-	0,5	1	
	*до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається один з цих предметів або вони можуть вивчатись в рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»						

Довідково						
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»:						
	рекомендована	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
	мінімальна	1	1	1	1	1
	максимальна	3	3	3	3	3
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна»		0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-	-	-
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	-	-	-
	Історія України	-	-	1	1,5	1,5
	Всесвітня історія	-	-	1	1	1
	Громадянська освіта	-	-	-	0,5	-
	Правознавство	-	-	-	-	0,5
Інтегровані курси*						
Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 клас						
Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 клас						
Історія: Україна і світ. 7-9 клас						
Довідково						
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Громадянська та історична»:						
	рекомендована	1	2	2	3	3
	мінімальна	1	1,5	1,5	2	2
	максимальна	2	3	3	3	3
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Громадянська та історична»		-	0,5	0,5	1	1

Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	2	2	1,5	
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Інформатична»:							
	рекомендована	1,5	1,5	2	2	1,5	
	мінімальна	1	1	1	1,5	1,5	
	максимальна	2	2	2	3	3	
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Інформатична»		0,5	0,5	1	0,5	-	
Технологічна	Технології	2	2	1	1	1	
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Технологічна»:							
	рекомендована	2	2	1	1	1	
	мінімальна	1	1	1	1	1	
	максимальна	3	3	2	2	2	
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Технологічна»		1	1	-	-	-	
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	2	1	1	
	До навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається інтегрований курс «Мистецтво» або окремі предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво». Кількість годин на вивчення окремих предметів визначає заклад освіти						
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Мистецька»:							
	рекомендована	2	2	2	1	1	
	мінімальна	1	1	1	1	1	
	максимальна	3	3	3	2	2	

		максимальна					
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Мистецька»		1	1	1	-	-	
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3	
	Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються						
Разом (без фізичної культури + фізична культура)		26 + 3	29 + 3	31 + 3	32 + 3	32,5 + 3	
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	1	1	0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження		28	31	32	33	33	
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)		28 + 3	31 + 3	32 + 3	33 + 3	33 + 3	

**Типовий навчальний план для 5-9 класів
з навчанням мовою корінного народу або національної меншини поряд з державною мовою чи
з навчанням українською мовою та вивченням мови корінного народу або національної меншини**

Загальні коментарі до плану та питання міжгалузевої інтеграції

1. Кількість навчальних годин для вивчення української мови у навчальному плані закладу освіти, відповідно до абзацу четвертого частини третьої статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», не може бути меншою, ніж у типовому навчальному плані.

2. Уроки з фізичної культури, згідно із частиною четвертою статті 26 Закону України «Про фізичну культуру і спорт», є обов'язковими і проводяться не менше трьох разів на тиждень, що відображається у навчальному плані закладу освіти для кожного класу.

3. Кількість навчальних годин на вивчення кожної освітньої галузі визначається закладом освіти самостійно у межах заданого діапазону (додаток 2).

Різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин (*резерв навчальних годин*) у кожній освітній галузі, відповідно до пункту 26 Державного стандарту, може бути перерозподілена між освітніми компонентами цієї освітньої галузі, або на інші освітні галузі, а також на вибіркові освітні компоненти.

Кількість навчальних годин, визначена у навчальному плані закладу освіти на *вивчення вибіркових освітніх компонентів*, не включається до максимального показника, виділеного на ту чи іншу освітню галузь.

Сума годин на вивчення всіх освітніх галузей не повинна перевищувати загальнорічної кількості навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи), визначеної базовим навчальним планом, з дотриманням вимог гранично допустимого річного навчального навантаження учнів.

4. Розподіл навчального навантаження між мовою корінного народу або національної меншини та іноземною мовою здійснюється закладом освіти відповідно до пункту 27 Державного стандарту, що відображається в навчальному плані.

Для реалізації мовно-літературної освітньої галузі заклад освіти може використовувати додаткові години, передбачені типовим навчальним планом. Також заклад освіти може перерозподіляти години в рамках мовно-літературної освітньої галузі та між освітніми галузями у межах заданого діапазону (додаток 2).

5. Заклад освіти може запроваджувати як галузеві, так і міжгалузеві навчальні предмети (інтегровані курси), формування змісту яких може здійснюватися шляхом упорядкування в логічній послідовності результатів навчання кількох освітніх галузей або окремих їх складників. Ці навчальні предмети (інтегровані курси) вивчаються за модельними навчальними програмами (додаток 5) або за навчальними програмами, затвердженими педагогічною радою, що мають містити опис результатів навчання учнів в обсязі не меншому, ніж передбачено Державним стандартом та/або відповідними модельними навчальними програмами.

Кількість навчальних годин на *вивчення інтегрованих курсів* визначається закладом освіти самостійно з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети у типовому навчальному плані.

6. Заклад освіти може планувати вивчення певного предмета або курсу концентровано. Предмети та курси з навчальним навантаженням 0,5 години на тиждень вивчаються протягом одного семестру.

Освітні галузі	Орієнтовний перелік предметів та галузевих інтегрованих курсів	Рекомендована кількість годин на тиждень у класах					Орієнтовний перелік міжгалузевих інтегрованих курсів
		5	6	7	8	9	
	Українська мова	4	4	3	3	3	Міжгалузеві інтегровані курси** Робототехніка. 5-9 клас STEM. 5-9 клас Драматургія і театр. 5-9 клас Фізика та основи техніки. 7-9 клас Економіка і право. 9 клас Включаються до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти у межах загальної кількості годин, визначених типовим навчальним планом **Кількість навчальних годин на вивчення міжгалузевих інтегрованих курсів визначає заклад освіти з урахуванням
Мовно-літературна	Українська література	2	2	2	2	2	
	Зарубіжна література*						
	Література корінного народу або національної меншини*	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	
	Мова корінного народу або національної меншини	4	4	4	4	4	
	Іноземна мова						
	Друга іноземна мова (не менше двох годин на тиждень) включається до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти як вибірковий освітній компонент за рахунок						

	перерозподілу навчальних годин інших освітніх галузей	навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети				
	<p>Інтегровані курси**</p> <p>Інтегрований курс української мови і літератури. 5-9 клас</p> <p>Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5-9 клас</p> <p>Інтегрований курс літератур (корінного народу або національної меншини та зарубіжної літератури). 5-9 клас</p> <p>Інтегрований мовно-літературний курс (мова та література корінного народу або національної меншини). 5-9 клас</p>					
	*Кількість навчальних годин на вивчення окремих предметів «Зарубіжна література», «Література корінного народу або національної меншини» визначає заклад освіти					
	** Кількість навчальних годин на вивчення інтегрованих курсів визначає заклад освіти з урахуванням навчального навантаження, визначеного на відповідні навчальні предмети					
Довідково						
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Мовно-літературна»:						
	рекомендована	11,5	11,5	10,5	10,5	10,5
	мінімальна	11	11	10	8	8
	максимальна	13	13	12	12	12
Резерв навчальних годин (різниця між рекомендованою та мінімальною кількістю навчальних годин) освітньої галузі		0,5	0,5	0,5	2,5	2,5

«Мовно-літературна»							
	Математика	5	5	-	-	-	
Математична	Алгебра	-	-	3	3	3	
	Геометрія	-	-	2	2	2	
		Інтегрований курс**					
		Математика. 7-9 клас					
Довідково							
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Математична»:							
	рекомендована	5	5	5	5	5	
	мінімальна	4	4	4	4	4	
	максимальна	6	6	6	6	6	
Резерв навчальних годин освітньою галузі «Математична»		1	1	1	1	1	
	Інтегрований курс						
Природнича	«Пізнаємо природу»*/	2	2	-	-	-	
	Інтегрований курс						
	«Довкілля»*						
	Біологія	-	-	2,5	2,5	2,5	
	Географія	-	2	2	2	1,5	
	Фізика	-	-	2	2	3	
	Хімія	-	-	1	2	2,5	
		Інтегрований курс**					
		Природничі науки. 5-9 клас					
		*До навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається або інтегрований курс «Пізнаємо природу» або інтегрований курс «Довкілля»					

Довідково							
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Природничча»:	рекомендована	2	4	7,5	8,5	9,5	
	мінімальна	1,5	2	7	8	8	
	максимальна	3	5	9	10	10	
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Природничча»		0,5	2	0,5	0,5	1,5	
	Інтегрований курс						
Соціальна і здоров'язберезувальна	«Здоров'я, безпека та добробут»	0,5	0,5	1	0,5	0,5	
	Етика* / Культура						
	добросусідства*/						
	Інші курси	0,5	0,5	-	-	-	
	морального						
	спрямування*						
	Підприємництво і фінансова грамотність	-	-	-	0,5	0,5	
* до навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається один з цих предметів або вони можуть вивчатись в рамках інтегрованого курсу «Здоров'я, безпека та добробут»							
Довідково							
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Соціальна і здоров'язберезувальна»:	рекомендована	1	1	1	1	1	
	мінімальна	1	1	1	1	1	
	максимальна	3	3	3	3	3	
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Соціальна і здоров'язберезувальна»		-	-	-	-	-	

Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	-	-	-		
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	-	-	-		
	Історія України	-	-	1	1,5	1,5		
	Всесвітня історія	-	-	1	1	1		
	Громадянська освіта.	-	-	-	0,5	-		
	Правознавство.							
	Правознавство	-	-	-	-	0,5		
	Інтегровані курси**							
	Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 клас							
	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 клас							
Історія: Україна і світ. 7-9 клас								
Довідково								
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Громадянська та історична»:								
	рекомендована	1	2	2	3	3		
	мінімальна	1	1,5	1,5	2	2		
	максимальна	3	3	3	3	3		
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Громадянська та історична»		-	0,5	0,5	1	1		
Інформатична	Інформатика	1,5	1,5	2	2	1,5		
Довідково								
Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Інформатична»:								

	рекомендована	1,5	1,5	2	2	1,5
	мінімальна	1	1	1	1,5	1,5
	максимальна	3	3	2	2	2
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Інформатична»		0,5	0,5	1	0,5	-
Технологічна	Технології	2	2	1	1	1
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Технологічна»:						
	рекомендована	2	2	1	1	1
	мінімальна	1	1	1	1	1
	максимальна	3	2	3	3	3
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Технологічна»		1	1	-	-	-
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	2	2	2	1	1
	До навчального плану освітньої програми за вибором закладу освіти включається інтегрований курс «Мистецтво» або окремі предмети «Музичне мистецтво», «Образотворче мистецтво». Кількість годин на вивчення окремих предметів визначає заклад освіти.					
Довідково Кількість навчальних годин на вивчення освітньої галузі «Мистецька»:						
	рекомендована	2	2	2	1	1
	мінімальна	1	1	1	1	1
	максимальна	2	2	3	3	2
Резерв навчальних годин освітньої галузі «Мистецька»		1	1	1	-	-
Фізична культура	Фізична культура	3	3	3	3	3
	Години, передбачені для фізичної культури, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження учнів, але обов'язково фінансуються.					

Разом (без фізичної культури + фізична культура)	26	29	31	32	32,5	
	+ 3	+ 3	+ 3	+ 3	+ 3	
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	2	2	1	1	0,5	
Гранично допустиме навчальне навантаження	28	31	32	33	33	
Всього (без фізичної культури + фізична культура; без урахування поділу класів на групи)	28	31	32	33	33	
	+ 3	+ 3	+ 3	+ 3	+ 3	

Перелік* модельних навчальних програм для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти

Модельні навчальні програми можуть бути розроблені для всього рівня базової середньої освіти (5-9 класи) або окремо для кожного циклу: адаптаційного циклу (5-6 класи) та циклу базового предметного навчання (7-9 класи)

* перелік модельних навчальних програм є базовим і може бути доповнений іншими модельними навчальними програмами, які - отримують гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України», шляхом внесення змін до цієї Типової освітньої програми в установленому порядку.

№ з/п	Назва модельної навчальної програми	
1.	для всього рівня	Українська мова. 5-9 класи
	для окремих циклів	Українська мова. 5-6 класи Українська мова. 7-9 класи
2.	для всього рівня	Українська література. 5-9 класи
	для окремих циклів	Українська література. 5-6 класи Українська література. 7-9 класи
3.	для всього рівня	Зарубіжна література. 5-9 класи

	для окремих циклів	Зарубіжна література. 5-6 класи Зарубіжна література. 7-9 класи
4.	для всього рівня	Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5-9 класи
	для окремих циклів	Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 5-6 класи Інтегрований курс літератур (української та зарубіжної). 7-9 класи
5.	для всього рівня	Інтегрований курс української мови і літератури. 5-9 класи
	для окремих циклів	Інтегрований курс української мови і літератури. 5-6 класи Інтегрований курс української мови і літератури. 7-9 класи
6.	для всього рівня	Інтегрований мовно-літературний курс (українська мова, українська та зарубіжні літератури). 5-9 класи
	для окремих циклів	Інтегрований мовно-літературний курс (українська мова, українська та зарубіжні літератури). 5-6 класи Інтегрований мовно-літературний курс (українська мова, українська та зарубіжні літератури). 7-9 класи
7.	для всього рівня	Українська мова для класів з навчанням кримськотатарською та російською мовами. 5-9 класи
	для окремих циклів	Українська мова для класів з навчанням кримськотатарською та російською мовами. 5-6 класи Українська мова для класів з навчанням кримськотатарською та російською мовами. 7-9 класи
8.	для всього рівня	Українська мова для класів з навчанням молдовською мовою. 5-9 класи

	для окремих циклів	Українська мова для класів з навчанням молдовською мовою. 5-6 класи Українська мова для класів з навчанням молдовською мовою. 7-9 класи
9.	для всього рівня	Українська мова для класів з навчанням румунською мовою. 5-9 класи
	для окремих циклів	Українська мова для класів з навчанням румунською мовою. 5-6 класи Українська мова для класів з навчанням румунською мовою. 7-9 класи
10.	для всього рівня	Українська мова для класів з навчанням угорською мовою. 5-9 класи
	для окремих циклів	Українська мова для класів з навчанням угорською мовою. 5-6 класи Українська мова для класів з навчанням угорською мовою. 7-9 класи
11.	для всього рівня	Інтегрований курс української мови і літератури для класів з навчанням мовою корінного народу та/або національної меншини. 5-9 класи
	для окремих циклів	Інтегрований курс української мови і літератури для класів з навчанням мовою корінного народу та/або національної меншини. 5-6 класи Інтегрований курс української мови і літератури для класів з навчанням мовою корінного народу та/або національної меншини. 7-9 класи
19.	для всього рівня	Російська мова. 5-9 класи
	для окремих циклів	Російська мова. 5-6 класи Російська мова. 7-9 класи
30.	для всього рівня	Російська література. 5-9 класи
	для окремих циклів	Російська література. 5-6 класи Російська література. 7-9 класи

47.	для всього рівня	Іноземна мова. 5-9 класи
	для окремих циклів	Іноземна мова. 5-6 класи Іноземна мова. 7-9 класи
48.	для всього рівня	Друга іноземна мова. 5-9 класи
	для окремих циклів	Друга іноземна мова. 5-6 класи Друга іноземна мова. 7-9 класи
49.	Математика. 5-6 класи	
50.	Алгебра. 7-9 класи	
51.	Геометрія. 7-9 класи	
52.	Математика. 7-9 класи (інтегрований курс)	
53.	Пізнаємо природу. 5-6 класи (інтегрований курс)	
54.	Довкілля. 5-6 класи (інтегрований курс)	
55.	Біологія. 7-9 класи	
56.	Географія. 6-9 класи	
57.	Фізика. 7-9 класи	
58.	Хімія. 7-9 класи	
59.	для всього рівня	Природничі науки. 5-9 класи (інтегрований курс)

	для окремих циклів	Природничі науки. 5-6 класи (інтегрований курс) Природничі науки. 7-9 класи (інтегрований курс)
60.	для всього рівня	Технології. 5-9 класи
	для окремих циклів	Технології. 5-6 класи Технології. 7-9 класи
61.	для всього рівня	Інформатика. 5-9 класи
	для окремих циклів	Інформатика. 5-6 класи Інформатика. 7-9 класи
62.	для всього рівня	Здоров'я, безпека та добробут. 5-9 класи (інтегрований курс)
	для окремих циклів	Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс) Здоров'я, безпека та добробут. 7-9 класи (інтегрований курс)
63	Етика. 5-6 класи	
64	Програми курсів морального спрямування. 5-6 класи	
65	Культура добросусідства. 5-6 класи	
66	Підприємництво і фінансова грамотність. 8-9 класи	
67	Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас	
68	Історія України. Всесвітня історія. 6 клас	

69	Україна і світ: вступ до історії та громадянської освіти. 5-6 класи (інтегрований курс)	
70	Досліджуємо історію і суспільство. 5-6 класи (інтегрований курс)	
71	Історія України. 7-9 класи	
72	Всесвітня історія. 7-9 класи	
73	Історія: Україна і світ. 7-9 клас (інтегрований курс)	
74	Громадянська освіта. 8 клас	
75	Правознавство. 9 клас	
76	для всього рівня	Мистецтво. 5-9 класи (інтегрований курс)
	для окремих циклів	Мистецтво. 5-6 класи (інтегрований курс) Мистецтво. 7-9 класи (інтегрований курс)
77.	для всього рівня	Музичне мистецтво. 5-9 класи
	для окремих циклів	Музичне мистецтво. 5-6 класи Музичне мистецтво. 7-9 класи
78.	для всього рівня	Образотворче мистецтво. 5-9 класи
	для окремих циклів	Образотворче мистецтво. 5-6 класи Образотворче мистецтво. 7-9 класи
79.	для всього рівня	Фізична культура. 5-9 класи

	для окремих циклів	Фізична культура. 5-6 класи Фізична культура. 7-9 класи
80.	для всього рівня	Робототехніка. 5-9 класи (міжгалузевий інтегрований курс)
	для окремих циклів	Робототехніка. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс) Робототехніка. 7-9 класи (міжгалузевий інтегрований курс)
81.	для всього рівня	STEM. 5-9 класи (міжгалузевий інтегрований курс)
	для окремих циклів	STEM. 5-6 класи (міжгалузевий інтегрований курс) STEM. 7-9 класи (міжгалузевий інтегрований курс)
82.	для окремих циклів	Драматургія і театр. 5-6 клас (міжгалузевий інтегрований курс) Драматургія і театр. 7-9 клас (міжгалузевий інтегрований курс)
83.	Фізика та основи техніки. 7-9 класи (міжгалузевий інтегрований курс)	
84.	Економіка і право. 9 клас (міжгалузевий інтегрований курс)	